

2570

66

24560

24561

24562

24563

24564

24565

24566

24567

84

P-24

ԳՈՐԾԱՐԱՆԻՆ ԵՐԿՐԱԶԱՓԸ

ԽԻՍՏ ԾԻԾԱՂԱՇԱՐԺ ԶԱԽԵՇՏ ՄԷԿ ԱՐԱՐ

ՔԱՂՈՒԱԾ ԲԻԷՌ ՎԷՊԷՐԻ

La Danse à la Mode ԳՕՄԷՏԻԷՆ

P. ASSADOURIAN

AMATEUR - COMIQUE

ՖԻԴԵՐԱՆԵՐԷՆԵ ՓՈԽԱԳՐԵՑ

ԶԱՐԵՀ ԱՐՇԱԿԵԱՆ

ՏՊԱԳՐ. ԿԵԼԻԹԵՄՊԵՐԱՆ

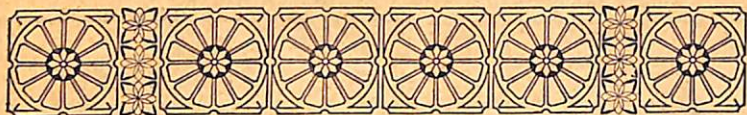
Կ. Ն. ՄԱԳԱՍՏԵԱՆ

Կ. ՊՈԼԻՍ

1930

23575-4.3

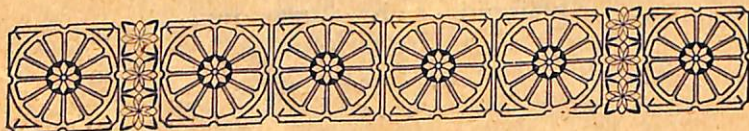
ԳՈՐԾՈՂ ԱՆՁԵՐ

ԱՐԻՍՏԱԿԷՍ ՍԱՐԻՄԵԱՆ	Գործարանատեր	50 Տրկն.
ԶԱՐՈՒՀԻ	Անոր կինը	40 Տրկն.
ՇԱՔԷ	Անոնց աղջիկը	19 Տրկն.
ԱԼԻՍ	» »	20 Տրկն.
ԼԵԻՈՆ ԲԱՐԱԿԵԱՆ	Երկրաչափ	26 Տրկն.
ԱՐՓԻՆԷ ՇՈՒՇԱՆԵԱՆ	Բարեկամուհի	22 Տրկն.
ՄԱՐԻԱՄ	Պարսիզակցի սպասուհի	
ՄԱՐԿՈՍ	Վանեցի խոհարար	

ՏԵՍԱՐԱՆԸ Կ'ԱՆՑՆԻ ԲԵՐԱՅԻ ՄԷՁ

2790-55

ԳՈՐԾԱՐԱՆԻՆ ԵՐԿՐԱԶԱՓԸ

ԽԻՍՏ ՔՐԲԶԱԼԻՐ ԶԱԻԵՇՏ ՄԷԿ ԱՐԱՐՈՒԱԾՈՎ

P. ASSADOURIAN
AMATEUR - COMIQUE

Բեմը կը ներկայացնէ նոյն հիւրասրան մը: Աջ կողմը գեղեցիկ դաշնակ մը, ձախին՝ պատուհան եւ դուռ: Խորք՝ մուսֆի դուռ: Վարագոյրը բացուելուն՝ Շաֆէ, դաշնակին առջեւ նստած, քանկոյի եղանակ մը կ'աշխատի սորվիլ. Ալիս, բովը կեցած, կը նետելի նուագին:

Ա. ՏԵՍԻԼ

Շաքէ, Ալիս, յետոյ Մարիամ

Շաքէ, (երգելով).— Լա՛, Լա՛, Լա՛, Լա՛... (միեւնոյն ասեմ կը նուագէ):

Ալիս.— Ո՛հ, ո՛հ, այգպէս չէ:

Շաքէ, (քնդհանքով).— Ի՛նչ, այսպէս չէ՞. բայց մտիկ րրէ՛. (կը նուագէ). Լա՛, Լա՛, Լա՛, Լա՛...:

Ալիս.— Աղուո՛րս: Պաշտակաւորաբար մ'ը պէս կը նուագես. պարի չափը չես կրնար տալ. անտեղեակ ես բոլորովին: Կեցի՛ր, ելի՛ր որ ես նուագեմ:

Շաքէ.— Ձէ՛, չէ՛, չեմ ուզեր. (կ'երգէ). Լա՛, Լա՛, Լա՛, Լա՛...:

Ալիս.— Այս անգամ աւելի լաւ է. բայց նորէն չի յարմարիր ոտքի... Կեցի՛ր որ ցոյց տամ. (կը նստի). Հիմա կը տեսնես:

Շաքէ.— Օ՛հ, դուն ալ չպիտի յաջողիս:

Ալիս.— Մտիկ ըրէ՛. (կը նուագէ երգելով). Լա՛, Լա՛, Լա՛, Լա՛...:

Շաքէ.— Իմա ալ այդպէս էր...: Ա՛հ, որքա՛ն սիրուն է. (կը պարէ):

Ալիս, (նուագելով).— Շատ գէշ կը պարես Շաքէ:

Շաքէ.— Ընդհակառակը, շատ լաւ կը պարեմ:

Ալիս.— Ատիկա արջու քայուածք է. բուն թանկօն այդպէս չէ. (կը շարունակէ նուագել):

Շաքէ.— Ա՛ս ալ իմ թանկօս է. ամէն մարդ իր թանկօն ունի, այնպէս չէ՞:

Ալիս.— Քուկդ հիւանդոտներու թանկօն է: (կը մտնէ Մարիամ):

Շաքէ.— Կը սխալի՛ս. երէկ Տիկին Կանաչեանի տունը, թէյի միջոցին պարեցի և մեծ յաջողութիւն գտայ:

Ալիս.— Այո՛, ճիշդ է, որովհետեւ Տիկ. Կանաչեանի տունը յաճախողները շատ դժուարահաճ չեն:

Մարիամ, (առաջ գալով).— Հանրմներ...

Շաքէ.— Ներողութիւն, անոնք...

Մարիամ, (ակամայ պարելով).— Մարի՛կ. իշքա՛ն խօշ է աս օյիւնը...

Շաքէ, (զայն տեսնելով).— Այդ ի՞նչ է, Մարիամ, ի՞նչ եղար:

Մարիամ, (շփոթած).— Ա՛՞ֆ կ'ընես, հանրմս, ուզելովս չէր...:

Ալիս.— Ըսել է դուն ալ կը խաղաս...

Մարիամ.— Իշ կ'ըսես, հանրմ, չարաթ օրերը բոլոր կ'ընիմ. բմա, հանրմներուն խաղաղած օյիւնը պաշխա պիչիմ է:

Շաքէ.— Իրա՞ւ:

Մարիամ.— Հապա՛. մեր զեղացի վարդանը աւրջաբրմիշ ըրաւ ինծի... հէ՛մ թամամը սորվեցուց... նայեցէք. (պարելու կը պատրաստուի):

Ալիս.— Աղէ՛կ. աղէ՛կ. ձգէ հիմա. ի՞նչ կ'ուզես...

Մարիամ.— Մարի՛կ, աղէ՛կ ըսիր. մոռցեր էի... արտեղ ձեր բնկերուհին՝ Օր. Արփինէն կայ, կը հարցնէ թէ կրնա՞ք հրամանքը խապուլ ընել...

Շաքէ.— Անշուշտ, անշուշտ, թող գայ. (դէպի խորի դուռը երթալով կը կանչէ). Արփինէ՛, Արփինէ՛, (Մարիամ կ'ելլէ՝ ձախէն):

Բ. ՏԵՍԻԼ

Արփինէ, Շաքէ և Ալիս

Արփինէ, (կը մտնէ).— Բարեւ Ալիսս. (կը համբուրէ). Բարեւ Շաքէս, (նոյնպէս). արդեօք ձեզ անհանգի՞ստ կ'ընեն:

Ալիս.— Ամենեւին. մինք ալ թանկօյի փորձ 4'ընէինք. «Մը տա ասքօ էլ թանկօ»:

Արփինէ.— Գիտեմ, շատ սիրուն է:

Շաքէ.— Ի՞նչ է ատոր նշանակութիւնը:

Արփինէ.— Կը նշանակէ. «Աստուած իմ, որքան

4ը զգու իմ թանկոյէն»:

Ալիս.— Ո՛հ, զարմանալի է. կ'ուզե՞ս փորձել:

Արփինէ.— Շնորհակալ եմ. ես ալ ունիմ իմ թանկօս...

...Ռուսական թանկօ մը:

Շաքէ.— Ա՛հ, ի՞նչպէս է. ցուցուր մեզի... բռէ՛:

Արփինէ.— Դժբախտաբար, ժամանակ չունիմ. աւելի ճիշդ՝ սիրտ ալ չունիմ հիմա ատոր համար:

Ալիս.— Վի՞շտ ունիս:

Շաքէ.— Մէ՞կը կը սիրես:

Արփինէ.— Աստուած իմ:

Ալիս.— Լեզուիդ տակ բան մը կայ. գաղտնիք

մը ունիս դուն:

Արփինէ.— Դեռ չեմ կրնար պատմել ձեզի:

Շաքէ.— Դո՞նէ կրնաս ըսել թէ երկտասա՞րդ է:

Արփինէ.— Այո՛:

Ալիս.— Եւ զեղեցի՞կ:

Արփինէ.— Տգեղ չէ:

Շաքէ.— Էրիկմարդէ մը ատկէ աւելին չպահանջուիր: Քեզ կը սիրէ՞:

Արփինէ.— Խենթի պէս:

Ալիս.— Վստա՞հ ես: Ինչէ՞ն գիտես:

Արփինէ.— Երբ հետը գտնուիմ, ապուշ կը դառնայ: Եւ սակայն, շատ խելացի է... մեծ ապագայ ունեցող երկրաչափ մըն է: Վարժարանէն առաջին ելած է:

Ալիս.— Ե՞րբ պիտի ամուսնանաք:

Արփինէ.— Թերեւս երբէ՛ք:

Շաքէ.— Ո՛հ, ի՞նչ հետաքրքրական բան... Պիտի փախցնէ՞ քեզ:

Արփինէ.— Ո՛չ... Երբէ՛ք չպիտի համարձակի այդ բանին: Պարկեշտ տղայ մըն է, և մանաւանդ շատ երկչոտ:

Ալիս.— Արդէն դուն ալ երկուս փարայի կամք չունիս:

Արփինէ.— Աւելի աղէկ... Երբ Լեւոն փոքր գիրքի մը տէր ըլլայ... այն ատեն կը տեսնենք:

Շաքէ.— Ա՛հ, Լեւոն կը կոչուի... ատիկա անհամ անուն մըն է:

Արփինէ.— Ես ալ ձեզի նուիրելու չեմ զայն:

Շաքէ.— Ներողութիւն, սիրելիս, քիչ մը հետաքրքիր ենք: Վերջապէս Լեւոնը գէշ չէ, մանաւանդ երկրաչափի մը համար:

Արփինէ.— Արդեօք չէ՞ք գիտեր պարապ պաշտօն մը, նոյնիսկ քիչ ամսականով:

Ալիս.— Ո՛հ, ամիս մը առաջ հայրիկը մէկը կը փնտռեր իր գործարանին համար. բայց, կարծեմ գտաւ ուղածը:

Շաքէ.— Եւ յետոյ, հայրիկը կը զբաղի քիմիական աղբերով: Հարկաւ այդ տեսակ բաներու մէջ տեսնել չես ուզեր քու ապագայ էրիկդ:

Արփինէ.— Ինչո՞ւ չէ: Գործին գէշը չըլլար:

Շաքէ.— Բան մը կը փնտռենք քու Լեւոնիդ համար: Պիտի ամուսնանաք և մենք ալ պատուակալ օրիորդներ պիտի ըլլանք:

Ալիս.— Ա՛հ, ատրկա կ'ուզեմ... Այդ մեր միջնորդէքն է... (ոսփ ձայն):

Շաքէ.— Լռեցէ՛ք, մայրիկը կուգայ: (Կը մտնէ Տիկին Զարուհի):

Գ. ՏԵՍԻԼ

Նոյնք և Տիկին Զարուհի

Զարուհի.— Օ՛, փաքրիկ Արփինէս, հիմա եկայ դու և հոս ըլլալդ ըսին ինծի:

Արփինէ.— Օ՛, բարի լոյս, Տիկին Զարուհի, ի՞նչպէս էք:

Զարուհի.— Չափազանց յոգնած եմ. Տիկին Կանաչեանի տունէն կուգամ: Պատահմամբ հոն գացի... շատ բազմութիւն կար... կենալու միտք չունէի... բայց պարի սկսան... ա՛հ, տեսնելու արժանի բան էր... Զարլսթօն, Պլէք պօթըն, Ուանսթէփ... և մանաւանդ թանկօ մը պարեց, արտագոյ կարգի թանկօ մը, որ նոր սորվեր է նշանաւոր արուեստագէտ դասատուէ մը... հիանալի բան էր... տեսնելու համար կեցայ:

Ալիս.— Եւ հայրիկը, որ կը սպասէր հոս...

Զարուհի.— Ա՛հ, մոռցած էի... ժամը քանի՞ն է:

Արփինէ.— Հինգն է, Տիկին:

Զարուհի.— Վստահ եմ թէ ամուսինս սաստիկ բարկացած է. ի՞նչ պիտի ըսէ արդեօք:

Ալիս.— Ո՛հ, հայրիկը շատ բարի է:

Զարուհի.— Այո՛, հայրիկը բարի է. բայց երբէք չկրցայ սա արգիական պարերը սիրել տալ անոր, չկրցայ սա արգիական պարերը սիրել տալ անոր, պարզապէս կը գանի ատկէ... անոր ատենը թուղթ կը խաղային: Ո՛հ, եթէ տեսնէիք այդ չիլիական թանկօն, բոլորովին կը տարտղնուի, երկուքի կը

կոտորուի, մէկ ոտքի վրայ կը ցաակուի... հիա-
նալի է... հիանալի:

Շաքէ.— Բայց ի՞նչ քայլի վրայ շինուած է,
մայրիկ:

Զարուհի.— Ձեմ յիշեր. շատ խառնակ է: Արդէն
Տիկին կանաչեան խոտացաւ ինծի զրկել այդ բարձր
արուեստագէտը:

Արփինէ.— Պարի դաստոռն:

Զարուհի.— Այո՛, շատ բարձր արուեստագէտ
մըն է եզեր, բայց այժմ ստիպուել է այս ձեւով
շահիլ իր ապրուստը:

Ալիս.— Ո՛հ, յուզիչ բան է այդ... ի՞նչպէս կը
կոչուի:

Զարուհի.— Ձեմ գիտեր, հոն չէր ինքը... շա-
բաթը անգամ մը կուգայ... իրարու ձեռքէ կը յա-
փըշտակեն զայն: Եւ սակայն, երեք ոսկի կը պա-
հանջէ կէս ժամուան համար:

Արփինէ, (խնդալով).— Սուղ չէ:

Զարուհի.— Այնպէս չէ... երբ խորհինք թէ
բժիշկ մը երկու ոսկի կ'առնէ այցելութեան մը հա-
մար:

Արփինէ.— Եւ դաշնակի դաստոռ մը երկու ոս-
կի ժամը:

Շաքէ.— Այո՛, բայց պարի դաստոռ շատ կայ,
մինչդեռ թանկոյի լաւ վարպետ մը...

Զարուհի.— Եւ մանաւանդ այդ տեսակ թան-
կոյի մը: Ձի կրցայ դիմանալ... խնդրեցի Տիկին
կանաչեանէն որ հասցէն տայ ինծի:

Շաքէ.— Տուա՞ն:

Զարուհի.— Այո՛, շատ ազնիւ կին է:

Ալիս.— Եւ սիրալիր:

Արփինէ.— Կարծեմ թէ շատ ազդեցութիւն ունի
ձեր վրայ:

Զարուհի.— Կարելի չէ բան մը մերժել անոր...
խոստացաւ ինծի զրկել արուեստագէտը:

Ալիս.— Մեզի թանկօ՞ պիտի սորվեցնէ:

Զարուհի.— Պիտի սորվեցնէ, այո՛, բայց պզտիկ
գործ չէ այդ. շատ խառնակ բան մը կ'երեւի ինծի...
սպասեցէք որ միտքս դայ...:

Ալիս.— Արփինէ՛, դաշնակի նոտէ:

Արփինէ.— Ամենայն սիրով. (կը նստի եւ կը
նուագէ):

Զարուհի.— Ա՛հ, միտքս կուգայ. տեսէ՛ք. երեք
քայլ ետ...:

Շաքէ.— Մայրիկ, քավալիէդ ըլլա՞մ:

Զարուհի.— Այո՛, այո՛, դիւրութիւն կ'ըլլայ
ինծի: Սկիզբէն նուագէ՛, Արփինէ, Այո՛, երեք
քայլ ետ, յետոյ դառնալ. դէպի աջ ծածանում մը,
դէպի ձախ ծածանում մը. դառնալ... դէպի ետ եր-
կու սահուն քայլ... (Այս միջոցին կը մտնէ Արիսա-
կէս Սարիմեան). իրարու ձեռք կը բռնեն... սրուն-
քի դարձ մը, միեւնոյն ատեն...:

Դ. ՏԵՍԻԼ

Նոյնք և Արիստակէս Սարիմեան

Արիս, (բարկութեամբ).— Այս ի՞նչ է... նորէ՞ն:
Շաքէ, (ցածեմ՝ Արիսին).— Վա՛յ, հայրիկը...

Զարուհի.— Ձեմ պարեր... ես... բան...

Արիս.— Օ՛, կը պարեմ, և թանկօ կը պարես...

Զար.— Արիստակէ՛ս. չտեսա՞ր Օր. Արփինէն...

Արիս.— Այո՛, ներեցէք օրիորդ, չիտակը շատ
ծանր բան է այս. երեւակայեցէք որ երկու ամիս է
ի վեր տանս մէջ երկու քայլ չեմ կրնար առնել,
ի վեր տանս մէջ երկու քայլ չեմ կրնար առնել,
կարծես պարասրահը կը դառնալինք... հապա սա
երկու (աղջիկները ցուցնելով) ապուշները...

Ալիս.— Ա՛հ, հայրիկ:

Արիս.— Ամբողջ օրը կը պարեն... ծառաներս կը
պարեն... պաշտօնեաներս կը պարեն... Վերջապէս
կար մէկը սր խելացի կը կարծէի, այսինքն կինս...

Զար.— Զաւակներուս առջեւ կը նախատեսա զիս:

Արիս.— Ամենեւի՛ն, սակայն վստահ եղիր որ իր աղջիկներուն առջեւ երկու սահում, մէկ տատանում ընող մայր մը լաւ օրինակ չէ... Օր. Արփինէ՛, ձեր մայրն ալ կը պարէ՞ արդեօք:

Արփինէ.— Մա՛յրս...

Արիս.— Այո՛, Տիկ. Շուշանեան, այնչափ բարձր ու խելացի. չեմ տեսած պարելը:

Արփինէ.— Յերեկէն մինչեւ կէս գիշեր այդ է ըրածը:

Զար.— Տեսա՞ր հիմա...

Արիս.— Աղէ՛կ, բան մը չըսի: Տար աղջիկներդ պարի դասերու, տար պալօները... յիմարութիւն է այդ... կը վախնամ որ ես ալ ի վերջոյ պիտի սկսիմ պարելու...:

Արիս.— Ա՛հ, հայրիկ, որչա՛փ երջանիկ կ'ըլլա՝ յինք...:

Արիս.— Ահաւասի՛կ, կը լսէ՞ք Օր. Արփինէ, կ'ուզեն որ քառասուներէն ետք նոր ձեւի մտնամ:

Զար.— Հապա ի՞նչ գիտցար, ասկէ ետք պարել չգիտցողը մարդու մէջ չի կրնար մտնել:

Արիս.— Աղ ցանեմ որ չհոտիս... այդ պարերուն մէկ շնորհքով կողմը ցուցուր նայիմ:

Արփինէ.— Իրաւունք ունիք, պարոն Արիս, ամենեւին լրջութիւն չկայ... Այս խելացի խօսքին վրայ ես կը մեկնիմ:

Զար.— Կեցիր, Արփինէ, թէյը միասին խմենք:

Արփինէ.— Սիրով, Պ. Արիսը այնչափ խօսեցաւ որ ծարաւցուց ամէնքս ալ:

Արիս.— Իրաւունք ունիք... արդէն նեղացած էի... այսօր գործարանին մէջ դէպք մը պատահեցաւ... երկրաչափս ճամբեցի...:

Արփինէ.— Ո՛հ, ինչո՞ւ...:

Արիս.— Երկու գծագրիչներու հետ պարած մի-

ջոցին վրայ հասայ և բարկանալով ճամբեցի զայն, որպէս զի երթայ ուրիշ տեղ պարէ:

Արփինէ, (խոհուն).— Զեզի առաջարկելիք մէկը ունիմ...:

Արիս.— Պարե՞լ գիտէ...

Արփինէ.— Օ՛, ո՛չ. չատ նշանաւոր տղայ մըն է:

Արիս.— Տեսնենք: Եկէք թէյ խմելու: (Բոլորն ալ սեղանասուն կ'երթան: Մարկոս կը գոցէ խորի դռները: Քիչ ետք, աջ կողմի դռնէն կ'երեւի Լեւոն Բարակեան, զոր ներս կ'առաջնորդուի Մարիամի կողմէ):

Ե. ՏԵՍԻԼ

Լեւոն և Մարիամ

Մարիամ.— Ներողամիտ եղէք, պարոն:

Լեւոն, (Խառնաւ, կարհասեա, գոյնը նետած ձեռնոցներով, մաշած սրէնկօթով երիտասարդ մը).— Ներողութիւն մի՛ խնդրէք, օրիորդ, արդէն բոլոր դռնապաններն ալ այս ձեւով կը վարուին հետս, չեմ գիտեր թէ ինչու համար:

Մարիամ.— Մեր դռնապանը քիչ մը չափաւոր է:

Լեւոն.— Կարծեմ քիչ մը խնդ է: Երբ հարցուցի անոր թէ ո՛ւր կը բնակի Պ. Սարիմեան, կնոջ մը հետ պարելու վրայ էր... տարօրինակ պար մը...

Մարիամ.— Ուրեմն, եթէ պարոնը կը սպասէ, երթամ իմաց տամ էֆէնտիին: (Կ'ելլէ):

Զ. ՏԵՍԻԼ

Լեւոն՝ առանձին, յետոյ Արփինէ

Լեւոն.— Արփինէն ըսած էր որ ժամը հինգին հոս գտնուիմ, եթէ կայ նեղութիւն մը, ան ալ Պ. Սարիմեանը չի ճանչնալս է... գեղեցիկ գործարան մը ունի... բայց պիտի ուզէ՞ հոն մտնել զիս:

Արփինէ, (կը մտնէ, զգուշութեամբ).— Բը՛սթ...
 Լեւոն...
 Լեւոն, (յափեցակեալ).— Ա՛հ... դուք, Արփի-

նէ՛...
 Արփինէ.— Լոնցէ՛ք, ձայն մի՛ հանէք: Քովի
 սենեակն էի, երբ սպասուէին բերաւ ձեր այցաքար-
 ղը՝ պարոնին:

Լեւոն.— Ա՛հ, ի՞նչ ըսաւ:

Արփ.— «Աս անասունը ով է» ըսաւ:

Լեւոն.— Չար ստտանայ, կ'երեւի տրամադիր չէ
 գործի վրայ խօսելու:

Արփ.— Այդպէ՞ս կը կարծես:

Լեւոն.— Թերեւս վաճառէ զիս:

Արփ.— Բայց ո՛չ. պէտք է միշտ յուսաւ. բաղդը

այդպէս կուգայ:

Լեւոն.— Ո՛հ, գիտեմ ըսելիքը. «Պարոն, պա-
 րապ պաշտօն մը բլլալուն պէս կը կանչենք ձեզի»:

Արփ.— Բայց կայ պարապ պաշտօն մը. նոր ճամ-
 բեց իր երկրաչափը... Արդէն ծնողքիս ուղածն ալ
 այս է... նշանածս գործ մը ունենայ:

Լեւոն.— Եւ որչափ դժուար է այդ. մանաւանդ
 վկայականներ ունեցողին համար:

Արփ.— Ճիշդ է... Տիկին կանաչեանը կը ճանչ-
 նա՞ք:

Լեւոն.— Քիչ մը: Երեկոյթի մը միջոցին հայելի
 մը տապալեցի անոր վրայ:

Արփ.— Շատ լաւ: Ըսէք իրեն որ Տիկ. Կանաչ-
 եանի կողմէն կուգաք: Մեծ ազգեցութիւն ունի այդ
 տիկինը այս տունին մէջ:

Լեւոն.— Աւելի լաւ է որ առնեմ քալեմ:

Արփ.— Քիչ մը քաջութիւն ունեցիր Լեւոն...
 Օ՛հ, եթէ ես էրեկմարդ ըլլայի...

Լեւոն.— Դուք ալ ին ի չափ նեղութիւն պիտի
 զգայիք... Չէք գիտեր թէ որչափ դժուար բան է

մարդ ըլլալ և կնոջ մը սիրտն ունենալ...

Արփ.— Վերջապէս այո՛, կամ ո՛չ, կ'ուզէ՞ք ա-
 մուսինս ըլլալ:

Լեւոն.— Ատկէ զատ մտածում ունեցած չեմ:

Արփ.— Լաւ ուրեմն, ամուր կեցէք, երդումը
 բէք ինծի որ այդ պաշտօնը ձեռք չձգած ասկէ դուրս
 չպիտի ելլէք:

Լեւոն.— Կ'երդնում:

Արփ.— Եւ հիմա, ահա քեզի քաջալերելու հա-
 մար (Լեւոնը կը համբուրէ եւ կը վազէ դէպի ձախ).
 պտոյտ մը բնելով պիտի գամ: Եկած ատենս ամէն
 բան վերջացած ըլլալու է: Յտեսութիւն: (Կ'ելլէ):

Է. ՏԵՍԻՆԱՆՆԱՆ
 ASSADOURIAN
 AMATEUR-COMIQUE

Լեւոն, Մարիամ, Մարկոս, Արիստակէս

Լեւոն, (առանձին).— Պէտք է որ ամէն ինչ վեր-
 ջանայ... Եւ ամէն ինչ պիտի վերջանայ արդէն:

Մարիամ, (կը մտնէ).— Ներողութիւնիդ կը խնդ-
 րեմ, պարոն, մոռցեր էի ձեզի... էֆէնտին հիմա
 պիտի գայ:

Լեւոն.— Շնորհակալ եմ, օրիորդ:

Մարկոս, (մտնելով).— Մարիամ, քիեզ կու
 կանչիեն:

Մարիամ.— Հիմա կ'երթամ:

Մարկոս.— Կա՛ց, կա՛ց, Մարիամ, սովորե-
 ցա՛յ...

Մարիամ.— Ի՞նչը...

Մարկոս.— Իսա, չիլի թիանկոն...

Մարիամ.— Հայտէ՛ դուն ալ:

Մարկոս.— Քիտոնում օր սովորիցայ, Մարիամ...

Մարիամ.— Ա՛խ, ինծի ալ սորվեցուր:

Մարկոս.— Հո՞ս... հապա խանութները վրայ
 դիան:

Մարիամ.— Մի՛ վախնար, չայ կը խմեն:

Մարկոս, (կամաց).— Ա՜ն. (Լեւոնը ցոյց կուտայ):
Մարիամ.— Օ՜հ, անօթիին մէկը: Գործ փնտ-
ռելու եկած է:
Մարկոս.— Դէ՛ կրեցիր զիւմօ...
Մարիամ.— Հայտէ՛...
Լեւոն. (մեկուսի).— Ի՞նչ է բրածնին...
Արիստակէս, (սեմին վրայ).— Դո՛ւք, զո՛ւք ալ...
Մարիամ.— Ա՜ն, էֆէնտին:
Մարկոս.— Վա՛յ, չիար սաղանայ:
Արիս.— Դո՛ւք ելէք, շո՛ւտ...
Մարիամ, (կամաց՝ Մարկոսին).— Աժան ազատե-
ցանք: (Կ'ելեն երկուքն ալ):

Ը. ՏԵՍԻԼ

Լեւոն և Արիստակէս

Արիս.— Պարո՛ն, ներեցէք այս փոքր միջադէ-
պին համար:
Լեւոն.— Քաւ լիցի, պարոն:
Արիս.— Տեսնենք ի՞նչ կը փափաքիք:
Լեւոն.— Իմացայ ըստիլը թէ ձեր երկրաչափ-
ներու մարմնին մէջ պարսպ տեղ մը կայ:
Արիս.— Ո՞վ բաւ ձեզի ատիկա:
Լեւոն.— Այսինքն... զրոյց մը...
Արիս.— Ինչո՞ւ կը խառնուին իմ գործիս...
Լեւոն.— Բայց, ճամբեր էք, չէ՞...
Արիս.— Դուք ոտտիկա՞ն էք:
Լեւոն.— Դժբախտաբար ոչ. որովհետեւ այն ա-
տեն գործ փնտռելու պէտք չպիտի ունենայի:
Արիս.— Ուրեմն ի՞նչպէս պիտի գիտնայիք այս
բանը, որ մէկուն չեմ բաժնի:
Լեւոն.— Թողունք բացատրութիւնը: Հիմա մէ-
կուն պէտք ունիք... Կրնամ ինքզինքս յանձնարա-
բել իմ էին բարեկամուհիս՝ Տիկին Կանաչեանի
կողմէ:

Արիս.— Ա՜ն, կը ճանչնա՞ք զայն:
Լեւոն.— Այո՛... այսինքն... կը ճանչնամ ա-
ռանց ճանչնալու:
Արիս.— Իմ կեանքս թունաւորեց ան, կ'իմա-
նտ՞ք, չառ գէշ կին մըն է...
Լեւոն, (ապւած).— Աւելի լաւ է խոստովանիլ որ
ամենեւին չեմ ճանչնար զայն:
Արիս.— Ուրեմն ինչո՞ւ կը զիմէք անոր յանձ-
նարարութեան:
Լեւոն.— Ձեմ գիտեր... ատանկ զաղափար մը
ունեցայ... այլևս անոր խօսքը չեմ բներ:
Արիս.— Ես ալ այդ խրատը կուտամ ձեզի...
Նստեցէ՛ք:
Լեւոն, (երկչոս).— Անպատճառ պէ՞տք է... լաւ.
(կը նստի):
Արիս.— Երկրաչափ էք. ի՞նչ ճիւղի:
Լեւոն.— Հանքային: Դպրոցէն առաջին ելայ:
Արիս., (հեզմանով).— Ո՜հ, ձեր դպրոցէն ելլող-
ներուն բոլորն ալ այդպէս կ'ըսեն:
Լեւոն.— Ներողութիւն, ես անոնց վրայ մեծ
առաւելութիւն մը ունիմ. որովհետեւ իրա՛ւ երկ-
րորդ ելած եմ:
Արիս.— Ես անանկ թուղթի կտորներու կարե-
ւորութիւն չեմ տար:
Լեւոն, (սխուր).— Ես չառ կարեւորութիւն կու-
տամ:
Արիս.— Որչափ չտնիլ կ'ուզէք:
Լեւոն.— Ձեր առաջարկածին մէկ երրորդէն ա-
ւելի:
Արիս.— Կարելի բան չէ:
Լեւոն.— Ես կ'ընդունիմ, որովհետեւ գիտեմ թէ
դուք չպիտի ընդունիք:
Արիս.— Պարո՛ն, չեմ ուզեր ժամանակի կորուստ
պատճառել ձեզի... ուստի...

Լեւոն, (անոր խօսքը կտրելով).— Կ'արձանագրէք խնդրանքս...

Արիս.— Այո՛... և...

Լեւոն.— Պարապ տեղ մը ըլլալուն պէս պիտի իմացնէ՞ք ինծի: Սրտանց շնորհակալութիւն:

Արիս.— Ի՞նչ տարօրինակ տղայ... Կատաղած ոչ-խարի կը նմանի:

Լեւոն.— Ինչ որ եմ ան եմ... մէկ բան միայն կ'ըսեմ ձեզի, պարոն, օր մը կը գտնենք զիրար, և այն ատեն զուրկ պիտի պաղատիք ինծի որ ձեր քով մտնեմ:

Արիս.— Կը զարմացնէք զիս... սակայն ամէն բան կարելի է... Թողէք որ ճամբան ցոյց տամ ձեզի:

Լեւոն, (ելլելով).— Հարկ չկայ. ճամբան զիտեմ... Դնաք բարով. (ելած պահուն պատիկ կը զարնուի):

Արիս., (առանձին).— Ի՞նչ այլանդակ մարդ...:

Թ. ՏԵՍԻԼ

Արիստակէս. Արիս և Շաքէ

Արիս, (կը մտնէ).— Առանձին ես, հայրիկ:
Շաքէ, (նոյնպէս).— Պարոնը մեկնեցա՞ւ. ո՞վ էր:

Արիս.— Այլանդակ մարդուն մէկը, Տիկին Կանաչեանի կողմէն կուգար:

Արիս.— Ի՞նչ...

Արիս.— Տեսակ մը խենդ... վառտեցի գնաց...
Ես գործիս կ'երթամ: (Ձախեմ կ'ելլէ):

Ժ. ՏԵՍԻԼ

Արիս, Շաքէ, յետոյ Լեւոն

Արիս.— Իմացա՞ր:

Շաքէ.— Այո՛, այդ պարոնը Տիկ. Կանաչեանի կողմէ կուգար:

Արիս.— Թերեւս պարի ուսուցիչն էր:

Շաքէ.— Անտարակոյս:

Արիս.— Ի՞նչ դժբախտութիւն:

Շաքէ.— Անշուշտ, սաստիկ բարկացած է:

Արիս.— Կը վախնամ որ այդպէս է:

Շաքէ.— Շիտակը, հայրիկը չափը կ'անցընէ:

Լեւոն, (մտնելով, մեկուսի).— Բայց ո՛չ, այսպէս

եւտ չպիտի երթամ... ես երդում ըրի:

Շաքէ, (Կամաց՝ Ալիսին).— Ա՛ն է:

Արիս, (նոյնպէս).— Ետ դարձեր է:

Լեւոն, (մեկուսի).— Երկու նորատի աղջիկներ.

անշուշտ աղջիկներն են:

Շաքէ, (բարձր).— Ներողութիւն, պարոն, Տիկ.

Կանաչեանի կողմէ եկողը զո՞ւր էիք:

Լեւոն.— Չեմ գիտեր թէ ի՞նչ ըսեմ, քանի որ

յաջողութիւն չեմ գտներ:

Արիս.— Ա՛հ, զո՞ւր էիք որ հիմա հայրիկը...

Լեւոն.— Վառտեց... այո՛, օրիորդ:

Շաքէ.— Պէտք է ներողամիտ ըլլաք. նախապէս

լուր չունէր թէ մենք Կանաչեան տուած էինք ձեզի:

Լեւոն, (Ձաւմանով).— Ա՛հ, զո՞ւր Կանաչեան...

Արիս.— Այո՛, Տիկ. Կանաչեան ձեզի ըսած պիտի

ըլլայ:

Լեւոն, (եռանդով).— Անշուշտ, անշուշտ. այդ

սիրելի Տիկ. Կանաչեանը:

Շաքէ.— Արդէն մայրիկը պիտի խօսի ձեզի այս

մասին, (դէպի դուրս). Մայրիկ, մայրիկ:

Լեւոն, (մեկուսի).— Անտարակոյս թիւրիմացու-

թիւն մը կայ... պա՛հ, տեսնենք ի՞նչ կ'ըլլայ:

ԺԱ. ՏԵՍԻԼ

Նոյնք և Տիկին Ջարուհի

Ջարուհի, (կը մտնէ).— Ի՞նչ կայ, Շաքէ:

Շաքէ, (Լեւոնը կը ներկայացնէ).— Այս պարոնը

Տիկ. Կանաչեանի կողմէն...

2890-55

Զարուհի, (առաջանալով)։— Ա՛հ, այո՛, դո՛ւք եմ
ձեզ տեսնելուս, պարոն։

Լեւոն.— Ես ալ նոյնպէս, տիկին։

Զարուհի.— Հաճեցէք ուրեմն նստիլ։

Լեւոն.— Ամենայն սիրով։

Ալիս, (կամաց՝ Շաֆէին)։— Ի՛նչ ազնուական կեր-
պարանք ունի։

Զարուհի.— Տիկին կանաչեան ըսաւ մեզի ձեր
պայմանները։

Լեւոն.— Ա՛հ, գիտէ՞ զանոնք ուրեմն։

Զարուհի.— Քիչ մը սուղ է։

Լեւոն.— Այդպէ՞ս կը գտնէք։

Զար.— Այո՛, բայց ձեզ նման արուեստագէտի մը
հետ չի սակարկուիր. կ'ընդունինք Տիկին կանաչ-
եանի գինը։

Լեւոն.— Գործը գիտէ։ Աւելի որոշ խօսիւնք։

Զարուհի.— Ժամը վեց ոսկի, այդպէս չէ՞։

Լեւոն.— Այո՛, գրեթէ։ (մեկուսի)։ Ինչի՞ն ժամը։

Զար.— Շաբաթը երեք անգամ... կրնա՞ք։

Լեւոն, (շփոթ)։— Հըմ... այո՛... թող թուէք
որ տետրակիս աչք մը նետեմ. (կը նայի տետրակին)։

Այո՛, այո, կրնայ ըլլալ։

Զար.— Եթէ կարելի է, հիմա սկսինք։

Լեւոն.— Իսկոյն... բայց... ներողութիւն, ի՛նչ

կ'ուզէք որ սորիկցնեմ ձեզի։

Զար.— Բայց, թանկօն, զոր դուք կ'ուսուցա-
նէք։

Լեւոն, (ապաւած)։— Ա՛հ, կ'ուզէք որ...

Ալիս.— Հորկաւ։

Զար.— Ես դաշնակին կը նստիմ։

Լեւոն.— Սպասեցէք, ինքզինքս գտնեմ...

Զար.— Օ՛ն, ուրեմն։

Լեւոն, (մեկուսի)։— Աստուած իմ, զուն օգնէ
ինձի. (բարձր)։ Նուագեցէք։

Զար.— (նուագելով)։— Ասիկա՞ է։

Լեւոն, (մեկուսի)։— Օ՛հ, ի՛նչ գեղեցիկ նուագ.
մարդ կը փոխադրուի երջանիկ աշխարհի մը մէջ,
ուր պէտք չունենար ապրուստը շահելու գոմէշներու
պէս... օրօրի պէս անո՛ւն է...

Ալիս, (կամաց՝ Շաֆէի)։— Տեղէն չերեքար։

Շաֆէ, (նղմպես)։— Կը խորհրդածէ։

Լեւոն, (մեկուսի)։— Ա՛հ, ապրիլ հո՛ն... օրօր-
ուելով և քսան հազար ֆրանք եկամուտով...

Զար.— (կենալով)։— Սկսի՞նք, պարոն։

Լեւոն, (սթափելով)։— Պատրաստ եմ, սիրելի
տիկին։

Զար.— Ի՛նչպէս է... եղանակը պիտի յարմարի՞։

Լեւոն.— Այո՛... գրեթէ... կը յարմարցնենք։

(Մեկուսի)։ Ի՛նչ յիմար եմ, վարը ծառաներուն պա-
րածը սաւոնք ցուցնեմ։

Զար.— Ուրեմն կը սկսիմ։

Լեւոն.— Շատ լաւ... տեղերնիդ կեցէք։

Ալիս.— Ահաւասիկ։

Լեւոն.— Ուշադրութիւն... երեք քայլ առաջ...

մէ՛կ, երկու։

Շաֆէ, (Ալիսի հետ երկու քայլ կ'առնէ)։— Վե՛ր-

ջը...

Լեւոն.— Վերջը... (մեկուսի)։ Վե՛րջը... ես ալ
չեմ գիտեր... (բարձր)։ Վերջը աջ ոտքերնիդ կ'առ-
նէք ձեռքերնուդ մէջ... այսպէս։ (Մեկ ոտքը կը բռն-
նէ ու կը սկսի դառնալ. այդ միջոցին կը մտնէ Արիս-
տակես կեֆէսի)։

ԺԲ. ՏԵՍԻԼ

Նոյնք և Արիստակէս Սարիմեան

Արիս.— Ա՛ս ինչ է... աս ի՛նչ խայտառակաւ
թիւն է։

Ալիս.— Հայրի՛կը...

Լեւոն, (մեկուսի).— Քաջութիւն Լեւոն:
Արիս., (կասադորէն).— Տունէն ներս մտնելուս
անպատճառ պարող խեղկատակնե՞ր պիտի գտնեմ:
Զար., (կ'ելլի).— Արիս, կ'աղաչեմ:
Արիս.— Աս վոնտած մարդս ի՞նչ գործ սենի հոս:
Լեւոն, (մեկուսի).— Համարձակութիւն. (բարձր).
Տիկի՛ն, կ'աղաչեմ, ազատեցէք զիս այս մարդէն:
Արիս.— Այս մարդը մի՛...
Լեւոն, (խորիս).— Ձեմ հասկնար թէ ինչո՞ւ կը
թողուն որ ուէ մէկը նախատէ արուեստողէտ մը:
Արիս., (բարկութեամբ).— Հիմա պիտի պայ-
թիմ:
Ալիս.— Վարպետ, կ'աղաչեմ...
Լեւոն.— Ո՛հ, օրիորդ, քանի որ չեմ կրնար ինք-
զինքս յարգել տալ, կը քաշուիմ կ'երթամ...
Զար., (բարկութեամբ՝ ամուսնին).— Տեսա՞ր հի-
մա ըրածդ, տեսա՞ր...
Արիս, (սրտնեղած).— Ի՞նչ, յանցաւորը ե՞ս եմ:
Զար.— Պիտի երթայ...
Արիս.— Ճէ՛հէնէմին տակը թող երթայ...
Լեւոն.— Կ'երթամ իմ պատիւովս...
Արիս.— Սատանային ծա՛կը գնայ...
Ալիս և Շաքէ, (կանչելով Լեւոնի).— Ո՛հ, ո՛հ,
կ'աղաչենք կեցէք:
Զար.— Արիս, կը խնդրեմ, մի թողուր որ եր-
թայ: Շիլիական բուն թանկօն լգիտէ:
Արիս, (կակուղցած).— Ի՞նչը, ի՞նչ կ'ըսես...
Զար.— Այո՛, կը պաղատիմ, մի՛ թողուր որ եր-
թայ:
Ալիս և Շաքէ.— Հայրի՛կ, հայրի՛կ, կը պաղա-
տինք:
Արիս.— Ըսելիք է՛կայ... խոնարհինք. (Լեւոնին).
Պարո՛ն...
Լեւոն, (խորիս).— Ներողութիւն պիտի խնդ-
րէ՞ք:

Արիս.— Այո՛, խոնարհաբար ներողութիւն կը
խնդրեմ, և կը պաղատիմ որ հաճիք տունս մնալ:
Լեւոն.— Իբրեւ երկրաչափ:
Արիս.— Իբր երկրաչափ ձեր պարապ ժամերուն.
բայց մանաւանդ իբրեւ թանկոյի դասատու. պիտի
սորվեցնէք զայն կնոջս, աղջիկներուս, ծառաներուս
և նոյնիսկ ինծի:
Լեւոն, (զարմանով).— Ձեզի՞ մի:
Արիս.— Այո՛. գործերնուդ կուգա՞յ:
Լեւոն.— Կ'ընդունիմ մնալ:
Զար., (ուրախութեան ամուսնին վիզը կը փաթ-
բուի).— Արիս, որչա՛փ հաճոյակատար ես:
Ալիս և Շաքէ, (նոյնպէս).— Ա՛հ, հայրի՛կ... (կը
մտնեն Արիսին):

ԺԳ. ՏԵՍԻԼ

Նոյնք և Արփինէ

Արփինէ, (միւսներուն իրար համբուրած միջոցին
Լեւոնին).— Ի՞նչպէս եղաւ:
Լեւոն.— Գործը կարգին է. գործարանին երկ-
րաչափն եմ և տանը թանկոյի դասատուն:
Արփինէ.— Ի՞նչ ըսիք, չհասկցայ:
Լեւոն.— Լո՛ւէ՛, ետքը կը հասկնաս: (Բարձր).
Գրուանքը կը բաւէ՛... Օ՛ն, սկսինք: Պ. Արիստա-
կէս, աջ ոտքը տնկուած, երեք քայլ առաջ... Մէ՛կ,
երկո՛ւ...:

P. ASSADOURIAN
AMATEUR - COMIQUE

ՎԱՐՍԱԳՈՅՐԸ Կ'ԻՋՆԷ

Նոր հրատարակուած կատակերգութիւններ

Վիռի ճաշարանին սպասաւորը	15 դր.
Գործարանին Երկրաչափը	15 դր.
48 Օխանոց զլխու փորձանքը	20 դր.
Դղումի Վանառականը (Զ. Արեւիկեան)	15 դր.
Հնարամիտ Վարձակալը (Զ. Արեւիկեան)	15 դր.

Յաջորդաբար պիտի հրատարակուին ճեշեւեալ
կատակերգութիւնները

ՀՆԱՐԱՄԻՏ ՏԱՆՏԵՐԸ	մէկ արար
ԶԳԵՍՏԻՆ ԴԵՐԸ	մէկ արար
ԿԾԾԻ ՃԱՇԱՐԱՆԱՏԵՐԸ	մէկ արար
ՀԱՄԲՈՅՐԻ ՄԸ ՀԱՄԱՐ...	մէկ արար
ՄԷԿ ԿՆԻԿ, ԵՐԿՈՒ ԷՐԻԿ...	մէկ արար

Կեդրոնատեղի՝

ՅԱԿՈԲ ԱՔՐԱՀԱՄԵԱՆ

Պոլիս, Անգարա Ճաշսէսի, Բեշի Է. Խան

